
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פוליטיקה של המנהל הציבורי - 59625

תאריך עדכון אחרון 15-03-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדיניות ציבורית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' שרון גלעד

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: sharon.gilad@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: שני 16:00 עד 17:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס זה יקנה לתלמידים כלים תיאורטיים לניתוח שדה המנהל הציבורי. במהלך הקורס נבחן תיאוריות העוסקות בשאלה מי או מה מניע את פעילות המנהל, ומהן הדרכים לחיזוק ההיענות הפוליטית והלגיטימיות של המנהל ולשיפור האפקטיביות הבירוקרטית. בכלל זה נעסוק בתפיסות תיאורטיות שונות בנוגע לקשר שבין המנהל הציבורי לבין הדרג הפוליטי והציבור, והאמצעים להגברת השליטה החיצונית ו/או ההנעה הפנימית של המנהל הציבורי.

מטרות הקורס:

המטרה המרכזית של הקורס הינה לתת לסטודנטים כלים מושגיים ותיאורטיים על מנת להבין ולנתח את הגורמים המשפיעים על פעילות המנהל הציבורי, ובתוך כך את האמצעים לשיפור האפקטיביות, ולחיזוק ההיענות של המנהל הציבורי לפוליטיקאים ולציבור.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להגדיר עקרונות מרכזיים בספרות המחקר במינהל ציבורי.

להשוות בין גישות תיאורטיות שונות לניתוח ההתנהגות והתפוקות של ארגונים במינהל הציבורי.

לזהות גורמים מרכזיים המשפיעים על האפקטיביות, ההיענות הפוליטית והלגיטימיות של ארגונים במינהל הציבורי.

להדגים כיצד גישות תיאורטיות שונות עשויות להסביר מקרה ספציפי הנוגע להתנהגות ארגונים במינהל הציבורי, ובהתייחס לאפקטיביות, היענות פוליטית ולגיטימיות.

לנתח מחקרים פרטניים במינהל ציבורי, תוך זיהוי נקודות חוזק וחולשה מבחינה תיאורטית ומתודולוגית.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית לצד עבודה בקבוצות קטנות סביב מקרי חקר.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא לקורס: ה"ציבורי" במינהל ציבורי.

2. תיאוריות בחירה רציונלית של מינהל ציבורי

-
3. השליטה הפוליטית על המינהל הציבורי
 4. השלכות דרכי המינוי של הביורוקרטיה על תפקוד המנהל הציבורי
 5. שליטה פוליטית ונכונות הביורוקרטיה להשמיע את קולה נגד מדיניות "רעה"
 6. בין הדרג המקצועי לדרג הפוליטי: המתח בין מומחיות מקצועית לשליטה פוליטית במנהל הציבורי
 7. תפקיד הציבור וקבוצות אינטרס בעיצוב מדיניות
 8. ביורוקרטיה ברמת הרחוב והפעלת שיקול דעת
 9. אסטרטגיות של אזרחים באינטראקציה עם הביורוקרטיה
 10. נטל מנהלי על האזרח
 11. מדידה והערכת אפקטיביות ככלי לעיצוב מדיניות
 12. מי רוצה לעבוד בשירות הציבורי?
 13. סיכום הקורס

חומר חובה לקריאה:

Dunleavy, P. 1991. *Democracy, Bureaucracy and Public Choice: Economic Explanations in Political Science*. New York; London: Harvester Wheatsheaf, Ch. 6.

Wood, B. D. and R. W. Waterman. 1991. "The Dynamics of Political Control of the Bureaucracy." *American Political Science Review* 85, 801-828.

Dahlström, C., Lapuente, V., & Teorell, J. (2012). The merit of meritocratization: Politics, bureaucracy, and the institutional deterrents of corruption. *Political Research Quarterly*, 65(3), 656-668.

Waterman, R. W., & Ouyang, Y. (2020). Rethinking Loyalty and Competence in Presidential Appointments. *Public Administration Review*, 80(5), 717-732.

Jennings, Will. 2009. "The public thermostat, political responsiveness and error correction: border control and asylum in Britain, 1994-2007." *British Journal of Political Science* 39(4): 847-870.

-
- Coleman, S. C., Brudney, J. L., & Kellough, J. E. 1998. *Bureaucracy as a Representative Institution: Toward A Reconciliation of Bureaucratic Government and Democratic Theory*. *American Journal of Political Science*, 42, 717-744.
- Gallo, N., & Lewis, D. E. (2012). *The consequences of presidential patronage for federal agency performance*. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 22, 219-243.
- Moynihan, D.P., and Sanjay K. Pandey. 2007. "The Role of Organizations in Fostering Public Service Motivation." *Public administration review* 67, 40-53.
- Golden, M. M. (1992). *Exit, Voice, Loyalty, And Neglect: Bureaucratic Responses to Presidential Control During the Reagan Administration*. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 2(1), 29-62.
- Schuster, C., Mikkelsen, K. S., Correa, I., & Meyer-Sahling, J. H. (2022). *Exit, Voice, and Sabotage: Public Service Motivation and Guerrilla Bureaucracy in Times of Unprincipled Political Principals*. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 32(2), 416-435.
- Aberbach, J. D., Putnam, R. D., & Rockman, B. A. (1981). "Introduction." *Bureaucrats and politicians in western democracies*. Harvard university press. pp. 1-23.
- Baumgartner, F. R., & Leech, B. L. (1998). *Basic Interests: The Importance of Groups in Politics and in Political Science*. Princeton University Press, Chapters 3 & 6.
- Ege, J., Gofen, A., Hadorn, S., Hakman, I., Malandrino, A., Ramseier, L., & Sager, F. (2024). *Understanding street-level managers' compliance: a comparative study of policy implementation in Switzerland, Italy, Germany, and Israel*. *Policy and Society*, 43(3), 317-333.
- Nielsen, V. L., Nielsen, H. Ø., & Bisgaard, M. (2021). *Citizen reactions to bureaucratic encounters: Different ways of coping with public authorities*. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 31(2), 381-398.
- Moynihan, D., Herd, P., & Harvey, H. (2015). *Administrative Burden: Learning, Psychological, And Compliance Costs in Citizen-State Interactions*. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 25(1), 43-69.
- Heinrich, C. J. (2012). *Measuring public sector performance and effectiveness*. *The SAGE handbook of public administration*, 32-56
- Gilad, S., Sulitzeanu-Kenan, R., & Levi-Faur, D. (2024). *A taste for government employment also rests on its political flavor*. *Public Administration Review*.

חומר לקריאה נוספת:
אין

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 70 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
10 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 20 %

מידע נוסף / הערות:

- חובות התלמידים בקורס:
- נוכחות ב-80% לפחות מהשעורים.
- רשימת הקריאה השבועית כוללת עד שני מאמרים או פרקים אותם חובה על הסטודנטים לקרוא.
- הובלת דיון במקרה חקר בשעור אחד במהלך הסמסטר.

הערכה בקורס:

- הובלת דיון בקבוצה (20%) באחד השבועות המסומנים בכוכבית (*)
- הכנה לקראת הרצאות אורח (10%)
-עבודה מסכמת(80%)